

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobkyně: V. P.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalovanému: Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem v Praze 2, ul. Na Poříčním právu č. p. 376/1, PSČ 120 00, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2013, č. j. MPSV-UM/11391/13/4S-ÚSK,**

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobkyně se žalobou podanou u zdejšího soudu v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 4. 9. 2013, č. j. MPSV-UM/11391/13/4S-ÚSK, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajská pobočka v Ústí nad Labem, Kontaktní pracoviště Ústí nad Labem (dále jen „úřad práce“), ze dne 10. 7. 2013, č. j. MPSV-UP/3937587/13/HMN, kterým bylo rozhodnuto přiznat dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytných nákladů souvisejících s dítětem ve výši 2.000,-Kč.

V žalobě uvedla, že žádala o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu nákladů spojených se školou v přírodě jejího syna, který navštěvuje Základní školu Petrovice, ve výši 5.700,-Kč, kdy uvažovala, že 3.700,-Kč bude poukázáno přímo škole a 2.000,-Kč použije na výdaje související s akcí v podobě pořízení oblečení, obuvi, kufru atd., přičemž na základě její žádosti byla dne 3. 6. 2013 poukázána na účet školy dávka jen ve výši 2.000,-Kč. K tomu doplnila, že tehdejší ředitel Základní školy Petrovice se tamním školním dětem věnoval v maximální možné míře s individuálním přístupem, aby dětem vynahradil volný čas, který

jim jejich rodiče pro nedostatek peněz nemohli dát, takže pořádal pro děti výlety a většinou i každoroční školu v přírodě nebo raftocyklistický výlet.

V návaznosti na to žalobkyně namítla, že v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí i jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí jí schází úvaha o fungování Základní školy Petrovice a také i vysvětlení závěru o výši přiznané dávky jakési komise úřadu práce. Žalobkyně má pochybnosti o tom, zda se správní orgány jejím případem důkladně a komplexně zabývaly. Žalovaný se nechtěl zabývat její námitkou ohledně příspěvku na bydlení resp. doplatku na bydlení, a proto nemohl pochopit, v jak svízelné finanční situaci se nachází její rodina, když musí hradit náklady na bydlení ve výši 3.835,-Kč za vodu, elektřinu, uhlí a také musí hradit náklady na provoz čtyřčlenné domácnosti ve výši 9.850,-Kč za stravu, dopravu na nákupy, k lékařům a na úřady, školní obědy dětem, mimoškolní aktivity dětí, základní oblečení a obuv, za běžnou údržbu domácnosti apod., zatímco rodina má k dispozici pouze dávky hmotné nouze ve výši 11.721,-Kč v podobě příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení a dávky státní sociální podpory ve výši 1.110,-Kč v podobě přídavků na dvě děti. Jelikož příjmy rodiny nepokrývají její pravidelné běžné výdaje, žalobkyně proto podala předmětnou žádost. Dle žalobkyně se žalovaný v rámci odvolacího řízení nedokázal vyrovnat ani s faktem, že pokud ředitel Základní školy Petrovice půjčil formou bezúročné osobní půjčky částku ve výši 1.700,-Kč na chybějící úhradu nezbytných výdajů v souvislosti s konáním školy v přírodě, tak to byl jen jeho vstřícný krok k tomu, aby syn žalobkyně mohl jet do školy v přírodě a tedy aby nezůstal doma bez řádné výuky, kdy by se rodině zvýšily náklady spojené s cestováním do náhradní školy v jiné obci, kde není totožný učební plán.

Dále žalobkyně uvedla s poukazem na příslušná ustanovení zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hm. nouzi“), že za osoby v hmotné nouzi byla rodina žalobkyně uznána již v souvislosti s přiznáním příspěvku na živobytí i doplatek na bydlení, a proto jsou osobami v hmotné nouzi i pro dávky mimořádné okamžité pomoci. Žalobkyně nesouhlasí s názorem žalovaného o tom, že platba související se školou v přírodě se nedá považovat za mimořádný výdaj či náklad. Výraz jednorázová dávka v zákoně o hm. nouzi není myšlen tak, jak uvádí žalovaný. Vedle toho je žalobkyně přesvědčena, že pokud byla uznána osobou v hmotné nouzi, pak má nárok na dávku mimořádné okamžité pomoci, přestože žalovaný uvádí, že se jedná o dávku nenárokovou. Žalobkyně má rovněž za to, že jí svědčí nárok na dávku mimořádné okamžité pomoci v takové výši, o jakou žádala za situace, že nepřesáhla součtem poskytnutých dávek 10 násobek životního minima, což nepřesáhla, jelikož si o tuto předmětnou dávku v tomto roce požádala poprvé. O všech těchto skutečnostech se ovšem správní orgány obou stupňů vůbec nezminily, popř. některé vysvětlily zavádějícím způsobem, takže výroky jejich rozhodnutí nejsou zákonně a smysluplně podloženy.

Žalovaný k výzvě soudu předložil příslušný správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl, když dle jeho přesvědčení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byla vydána v souladu s právními předpisy.

V dotyčném písemném vyjádření k žalobě žalovaný k věci uvedl, že úřad práce po provedeném řízení a zvážení sociální situace žalobkyně a společně posuzovaných osob přiznal žalobkyni mimořádnou okamžitou pomoc ve výši 2.000,-Kč, přičemž i v rámci odvolacího řízení byl tento postup úřadu práce shledán v souladu s platnými právními předpisy. Dále žalovaný zdůraznil, že dávka mimořádné okamžité pomoci poskytovaná dle zákona o hm.

nouzi je dávkou jednorázovou a nenárokovou, kdy smyslem této dávky je dopomoci žadateli k pokrytí nezbytných výdajů, které jsou mimořádné a tak specifické, že je žadatel nemůže pokrýt z vlastních zdrojů bez pomoci státu. Tím, že žalobkyně je považována spolu se společně posuzovanými osobami za osoby v hmotné nouzi ve vztahu k ust. § 2 odst. 5 písm. c) zákona o hm. nouzi, vznikl jí na dávku nárok a dávka jí byla poskytnuta. Dále žalovaný uvedl, že dle zákona o hm. nouzi se výše mimořádné okamžité pomoci se osobě uvedené v ust. § 2 odst. 5 písm. c) téhož zákona stanoví až do výše nákladů s tím, že součet dávek nesmí v rámci kalendářního roku překročit desetinásobek životního minima. Z právě uvedeného tak dle žalovaného vyplývá, že v daném případě nebylo rozhodnuto v rozporu se zákonem, pokud žalobkyni byla dávka poskytnuta ve výši 2.000,-Kč.

Dále žalovaný uvedl, že v daném případě žalobkyně požadovala mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu výdajů spojených se školou v přírodě, nákupu oblečení, kufru, obuvi apod., přičemž Základní škola Petrovice, kam dochází syn žalobkyně a která pořádala školu v přírodě, poskytla žalobkyni a jejímu manželovi J. P. bezúročnou půjčku ve výši 1.700,-Kč, takže výše úhrady za školu v přírodě byla uhrazena, a to jak s pomocí státu, tak školy a poté i rodičů. Dále žalovaný zmínil, že rodina žalobkyně je příjemcem dávek pomoci v hmotné nouzi, které slouží na zabezpečení základních životních potřeb, jako jsou mj. ošacení a obuv, jejichž zakoupení bylo součástí požadavku žalobkyně. I přes skutečnost, že výdaj na školu v přírodě nelze považovat za mimořádný a nečekaný výdaj, neboť tyto pobyty jsou plánovány s předstihem a rodiče dětí vědí, zda škola, kterou jejich dítě navštěvuje, tyto pobyty pořádá, tak byla úřadem práce žalobkyni po zvážení její situace a s přihlédnutím k potřebám jejího syna poskytnuta mimořádná okamžitá pomoc. Žalovaný je přesvědčen, že odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je dostatečné a řízení bylo provedeno v souladu se zákonem o hm. nouzi i se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

V následně učiněné replice k vyjádření žalovaného k žalobě žalobkyně uvedla, že pokud nebylo rozhodnuto v rozporu se zákonem o hm. nouzi, když jí nebyla poskytnuta dávka v požadované výši, pak jí chybí solidnější vyjádření a důkladnější rozbor žalovaného proč jí nebyla přiznána dávka v požadované výši, proč bylo rozhodnuto právě jen o přiznané částce a proč se úřadu práce její rodina žalobkyně jako ta, která si peníze na výdaje pro děti může opatřit i jiným způsobem. Závěrem podotkla, že bezúročná půjčka ve výši 1.700,-Kč nebyla půjčkou základní školy, nýbrž osobní půjčkou tehdejšího pana ředitele školy.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez jednání, neboť žalobkyně výslovně souhlasila s vyřízením věci bez jednání a žalovaný se po řádném poučení, že může vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřil.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. c) a d) a odst. 2 věty druhé a třetí a ustanovení § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje ustanovení § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému stanovení a toto tvrzení

odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud přihlídnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že předmětná žaloba není důvodná.

V daném případě není mezi žalobkyní a žalovaným žádného sporu o tom, že žalobkyně dne 27. 5. 2013 požádala o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu nákladů spojených se školou v přírodě v termínu od 10. 6. do 21. 6. 2013 jejího nezl. syna P. P., který navštěvuje Základní školu Petrovice, ve výši 5.700,-Kč, kdy žalobkyně uvažovala, že 3.700,-Kč bude poukázáno přímo škole a 2.000,-Kč použije na výdaje související s akcí v podobě pořízení oblečení, obuvi, kufru atd., přičemž na základě její žádosti byla úřadem práce dne 3. 6. 2013 poukázána na účet školy dávka jen ve výši 2.000,-Kč. Dále mezi žalobkyní a žalovaným nebylo žádného sporu o tom, že žalobkyni a její rodinu lze považovat za osoby v hmotné nouzi ve smyslu ust. § 2 odst. 5 písm. c) zákona o hm. nouzi. Vedle toho mezi žalobkyní a žalovaným nebylo žádného sporu o tom, že před datem konání zmíněné školy v přírodě byla žalobkyni a jejímu manželovi J. P. poskytnuta Mgr. J. F. T., tehdejší ředitelem Základní školy Petrovice, osobní bezúročná půjčka ve výši 1.700,-Kč za účelem úhrady zbývajících částky za pobyt ve zmíněné škole v přírodě.

Dále soud uvádí, že žalobkyně by měla vzít v potaz skutečnost, že dávka mimořádné okamžité pomoci je dávkou jednorázovou a nenárokovou, a proto, aby mohlo být rozhodnuto o jejím přiznání v žádané výši, bylo nutné prokázat její opodstatnění po komplexním posouzení životní situace žadatele o tuto dávku. Jinými slovy to znamená, že je třeba rozlišovat jednak mezi vznikem nároku na dávku mimořádné okamžité pomoci jako takového, který v daném případě žalobkyni nepochybně vznikl, neboť žalobkyni a její rodinu bymo možné považovat za osoby v hmotné nouzi ve smyslu ust. § 2 odst. 5 písm. c) zákona o hm. nouzi, a jednak mezi vznikem nároku na konkrétní výši dávky mimořádné okamžité pomoci. V daném případě proto bylo zapotřebí ze strany žalobkyně ještě prokázat, že žádanou částku ve výši 5.700,-Kč je nezbytně nutné právě a jen jí přiznat. To se však v daném případě neprokázalo. Žalobkyně se tedy mýlí v tom, že pokud žádala o dávku mimořádné okamžité pomoci za situace, kdy nepřesáhla součtem poskytnutých dávek 10 násobek životního minima, jelikož si o tuto předmětnou dávku v tomto roce požádala poprvé, a je považována za osobu v hmotné nouzi, tak jí měla být dávka mimořádné okamžité pomoci automaticky přiznána v žádané výši, tj. ve výši 5.700,-Kč.

Při učinění závěru o tom, že žalobkyně neprokázala, že žádanou částku ve výši 5.700,-Kč je nezbytně nutné právě a jen jí přiznat, soud vycházel ze skutečnosti, že při sociálním šetření konaném dne 30. 5. 2013 v místě bydliště rodiny žalobkyně bylo zjištěno, že rodina žalobkyně vlastní věci běžné potřeby a mají standardní vybavení bytu. Dále při učinění tohoto závěru soud vycházel z toho, že konání předmětné školy v přírodě nelze bez dalšího považovat za mimořádný výdaj za situace, pokud syn žalobkyně již druhým rokem navštěvoval dotyčnou základní školu pravidelně pořádající školu v přírodě, takže žalobkyně s manželem byli nepochybně předem srozuměni s tím, že dotyčná základní škola ozdravné pobyty pořádá, a tudíž mohli předvídat potřebu úhrady tohoto ozdravného pobytu. Bylo přitom čistě na uvážení žalobkyně a jejího manžela po zhodnocení jejich finančních možností,

zda pošlou svého syna do školy v přírodě či nikoliv s tím, že pokud se rozhodli poslat svého syna na ozdravný pobyt, tak museli počítat s úhradou tohoto ozdravného pobytu případně i s dalšími s tím spojenými výdaji. Dále při učinění závěru soudu o tom, že ze strany žalobkyně nebylo prokázáno, že žádanou částku ve výši 5.700,-Kč je nezbytně nutné právě a jen žalobkyni přiznat, vycházel z toho, že rodina žalobkyně je příjemcem mj. dávek v pomoci v hmotné nouzi a přídavků na obě své nezletilé děti včetně syna P. P. Tyto dávky pomoci v hmotné nouzi vedle přídavků na děti přitom mají sloužit na zabezpečení základních životních potřeb, jako je mj. ošacení i obuvi případně zakoupení cestovního zavazadla, jejichž zakoupení žalobkyně ovšem hodlala realizovat rovněž, a tedy duplicitně, dávkou mimořádné okamžité pomoci. Proto v daném případě jako opodstatněný a nezbytně nutný výdaj, který by bylo možno financovat prostřednictvím dávky mimořádné okamžité pomoci bylo možné považovat toliko jen úhradu pobytu syna žalobkyně ve škole přírodě, která činila 3.700,-Kč. Pro vyhodnocení žaloby jako nedůvodné je pak podstatné to, že před datem vydání žalobou napadeného rozhodnutí, k němuž je dán rozhodný skutkový a právní stav, z něhož soudy vycházejí ve správním soudnictví, jak již bylo poznamenáno shora, došlo k úhradě části poplatku za školu v přírodě ve výši 1.700,-Kč ze strany žalobkyně prostřednictvím osobní bezúročné půjčky poskytnuté Mgr. J. F. T., tehdejším ředitelem Základní školy Petrovice, žalobkyni a jejímu manželovi J. P., takže žalovaný rozhodoval za situace, kdy část poplatku za školu v přírodě, a to ve výši 1.700,-Kč, byla ze strany žalobkyně prostřednictvím osobní bezúročné půjčky uhrazena, a zbývající část poplatku za školu v přírodě, a to ve výši 2.000,-Kč, byla uhrazena prostřednictvím dávky mimořádné okamžité pomoci, která byla poskytnuta úřadem práce. Za daného skutkového stavu proto ze strany žalovaného nebylo rozhodnuto v rozporu se zákonem, pokud shledal jako správné poskytnutí dávky mimořádné okamžité pomoci žalobkyni na úhradu školy v přírodě toliko ve výši 2.000,-Kč, když zbývající část úhrady ve výši 1.700,-Kč byla provedena ze strany žalobkyně prostřednictvím osobní bezúročné půjčky, čili když na úhradě ozdravného pobytu se podílela jak rodina žalobkyně, tak i stát.

Žalobkyně neopodstatněně namítala, že v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí i v odůvodnění jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí schází úvaha o fungování Základní školy Petrovice na rodinném principu, která poskytuje vstřícné kroky vůči svým žákům, když případné úvahy v tomto směru jsou pro rozhodnutí o poskytnutí dávky mimořádné okamžité pomoci irelevantní. Žalovaný rovněž nepochybil, pokud se odmítl zabývat argumentací žalobkyně ohledně příspěvku resp. doplatku na bydlení, jelikož předmětem správního řízení nebyly tyto dávky ani stanovení výše skutečných či odůvodněných nákladů na bydlení, nýbrž toliko dávka mimořádné okamžité pomoci. Žalobou napadené rozhodnutí soud vyhodnotil jako řádně a v souladu se zákonem o pomoci v hm. nouzi i se správním řádem zdůvodněné.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti byl soud nucen dospět k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 31. července 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová